

**ODOLNÁ
OBEC**

**PŘÍRUČKA
PRO OBYVATELE
pro případ mimořádné události**

Terezín 2016

Obsah

1. Kde získat aktuální informace o vývoji situace?.....	3
2. Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?.....	4
3. Jak zabalit evakuační zavazadlo?.....	5
4. Kdo pomůže v přípravě na evakuaci nejvíce ohroženým obyvatelům?.....	6
5. Jak zaopatřit domácí zvířata při evakuaci?.....	7
6. Jak zabezpečit dům, nábytek a zařízení při evakuaci?.....	8
7. Kde se ubytovat během evakuace?.....	10
8. Než opustíte domácnost aneb Finální kontrola.....	11
9. Jak se dopředu připravit na nebezpečí a evakuaci?.....	12
10. Dlouhodobý výpadek elektrického proudu.....	13
11. Extrémní klimatické jevy.....	15
12. Prostor pro Vaše poznámky.....	17

1. Kde získat aktuální informace o vývoji situace?

Aktuální informace o vývoji situace, stupni nebezpečí a případně nařízené evakuaci získáte:

- > z veřejnoprávních médií (Český rozhlas, Česká televize),
- > z obecního rozhlasu, informačních vývěsek obce a na webových stránkách obce,
- > prostřednictvím SMS informačního kanálu,
- > od místních dobrovolníků, kteří v případě mimořádné události zajistí informovanost obyvatelstva ve svěřených obvodech,
- > od sousedů
- > ze stránek Českého hydrometeorologického ústavu (www.chmi.cz), kde jsou uvedeny informace o vývoji meteorologické situace včetně výstrah před nebezpečnými meteorologickými jevy a aktuální situaci na vodních tocích,
- > z místních značek a měřidel na vodních tocích,
- > od Integrovaného záchranného systému.

Také vy proto myslete na své sousedy a varujte je (zejména ty, kteří špatně slyší, mají špatné pokrytí místním rozhlasem, nejsou doma kvůli práci nebo třeba nerozumí dobře česky). Vaši ochotu ocení také starší osamělí lidé, kteří se hůře orientují v informacích. Hrozící nebezpečí u nich může vyvolat strach a úzkost. V případě, že máte nedostatek informací, obraťte se na koordinátory pomoci – dobrovolníky z vašeho okolí.

Kontakty na místní koordinátory

Jméno	Kontakt	Poznámka	Lokalita (ulice)

2. Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?

Mimořádné události obvykle přichází nečekaně. Nastává chaos a lidé musí myslet na tolik věcí najednou, že kvůli stěhování nábytku a zařízení zapomenou/nestihnou ochránit důležité dokumenty nebo rodinné cennosti (fotky, obrazy, osobní předměty). Ty nelze v případě poškození ničím nahradit a/nebo jejich znovuvyřizování zbytečně komplikuje život (např. při uplatňování pojistných škod či vyřizování finančních příspěvků).

Všechny důležité doklady a cennosti je proto vhodné skladovat:

- > v bezpečné části domu (např. v záplavových územích ve vyšším patře, je-li to možné),
- > na jednom místě, a to nejlépe v jedné krabici nebo pořadači, který lze v případě potřeby rychle sbalit.

Každý člen domácnosti by měl vědět, kde se tento pořadač nachází a co obsahuje.

Doporučuje se také **pořídít sken důležitých dokumentů** a vložit je na snadno přenosná média (USB flash disk nebo CD). Někteří lidé si pořizují i ověřené fotografie důležitých dokumentů, které mají uložené u příbuzných, advokátů aj.

Pořadač/krabice by měla obsahovat:

- > rodinné dokumenty (rodné listy, oddací listy, úmrtní listy aj.),
- > nabývací dokumenty k majetku (kupní a darovací smlouvy, usnesení o dědictví, výpisy z katastru),
- > rozhodnutí o důchodu, evidenční listy důchodového pojištění aj.
- > pojistné smlouvy včetně aktualizované fotodokumentace a kopií účtenek (nábytek, kotel aj.),
- > spořitelní knížky, akcie, potvrzení o investicích,
- > technické průkazy vozidel,
- > osvědčení a certifikáty (diplomy o dosaženém vzdělání a kvalifikaci),
- > smlouvy a jiné důležité dokumenty (pracovní, úvěrové, obchodní smlouvy, smlouvy o zřízení bankovních účtů),
- > závěti a plné moci,
- > ostatní rodinné dokumenty a cennosti (rodinná alba a fotografie aj.),
- > zdravotnickou dokumentaci (podle zdravotních specifik).

Upozornění na onemocnění (např. diabetes) noste vždy u sebe na kartičce.

3. Jak zabalit evakuační zavazadlo?

Mějte dopředu sbalené evakuační zavazadlo pro případ, že byste museli náhle opustit domácnost (zvláště žijete-li v oblasti, v níž může dojít k mimořádné události). Pokud se vám zdá, že balit si dopředu evakuační zavazadlo je zbytečné, vyvěste si doma alespoň seznam věcí pro evakuační zavazadlo. Tento seznam umístěte na místo, které bude známé každému členovi domácnosti. (Takovým místem může být lednice, nástěnka pro vzkazy, manuál pro mimořádné události apod.). Zavazadlo sbalte, kdykoliv uslyšíte varování před nebezpečím.

Do evakuačního zavazadla zabalte:

- > osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti (viz „Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?“),
- > sezónní náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, přezůvky,
- > toaletní a hygienické potřeby,
- > pravidelně užívané léky a osobní pomůcky (brýle, naslouchátko apod.),
- > telefon s nabíječkou a přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- > spací pytel nebo přikrývku, karimatku
- > základní trvanlivé potraviny (nejlépe konzervy), dobře zabalený chléb a pitnou vodu,
- > předměty denní potřeby: misky, hrnky, příbor, otvírák na konzervy aj.,
- > hračky, hry a knihy pro děti,
- > kapesní nůž, zápalky, šití, baterku a další potřebné drobnosti,

Nezapomeňte označit zavazadlo svým jménem a adresou.

Důležité osobní doklady v příruční tašce na doklady:

- > občanské průkazy a pasy,
- > řidičské průkazy,
- > průkazy zdravotního pojištění,
- > malé technické průkazy a doklady k vozidlu,
- > bankovní karty,
- > peníze.

4. Kdo pomůže v přípravě na evakuaci nejvíce ohroženým obyvatelům?

Evakuaci lidí ze zdravotnických a sociálních zařízení, škol apod. řídí zaměstnanci příslušného zařízení dle evakuačních plánů. I ve Vaší rodině nebo v sousedství mohou být lidé se sníženou mobilitou či vyžadující zvláštní péči (senioři se zhoršenou orientací, nemocní vyžadující zvláštní pomůcky a léky během pobytu mimo domov, malé děti aj.).

Dopředu proto promyslete:

- > jaké pomůcky a léky bude potřeba zabalit v případě evakuace,
- > kdo a jak pomůže s transportem (dopravní prostředky, invalidní vozíky apod.),
- > kteří sousedé z vašeho okolí potřebují zvláštní péči (i když v době „sucha“ nic nehrozí, buďte aktivní v poskytování informací koordinátorům dobrovolníků, aby mohli naplánovat tým pomocníků).

Kontakty na místní koordinátory

Jméno	Kontakt	Poznámka	Lokalita (ulice)

5. Jak zaopatřit domácí zvířata při evakuaci?

Myslete na to, že během mimořádné situace obec nemá kapacitu zajistit kromě bezpečí lidí i všechna zvířata, proto přepravu a umístění zvířat pro případné mimořádné události plánujte předem a zajistěte jim vhodné přepravní schránky i přechodné umístění (u známých či sousedů mimo oblast ohrožení apod.).

Do většiny evakuačních center je možné brát domácí mazlíčky (psy a kočky s očkovacím průkazem). Aby však bylo zajištěno bezpečí jiných lidí, musí být umístěny ve vhodných přepravních schránkách. Exotická zvířata (ptáci, ryby, plazi apod.), která přežijí delší dobu bez dozoru, nechte doma v bezpečném místě a zajistěte jim dostatek potravy zhruba na týden.

Místa, kde si lze zapůjčit přepravní schránky

Jméno	Kontakt	Poznámka

Promyslete si dopředu, kam umístíte hospodářská zvířata nebo velké domácí mazlíčky (velké psy, slepice, králíky, koně apod.). Pokud potřebujete pomoc s evakuací zvířat, obraťte se na Městský úřad Terezín: tel. číslo: **416 782 227**.

Nabídka pomoci s přepravou zvířat a ustájením

Jméno	Kontakt	Poznámka

6. Jak zabezpečit dům, nábytek a zařízení při evakuaci?

V oblastech, kde existuje riziko povodní, se doporučují preventivní stavební úpravy napomáhající minimalizovat následky katastrof, viz např. příručku „Žijeme v záplavové oblasti“ vydanou organizací Člověk v tísni.

Ne každý si však může dovolit nákladnější konstrukční úpravy či zřízení bydlení v patře, ale **většina lidí může předem provést alespoň tato opatření:**

- > v přízemí namísto zničitelných krytin položte omyvatelnou dlažbu,
- > kotel umístěte nejlépe nad úroveň možného zaplavení,
- > do přízemí pořízujte lehký, snadno transportovatelný nábytek (většinou není dost pomocníků ani čas pro stěhování těžkých nábytkových stěn – a i kuchyňské linky se dají udělat tak, aby se jednotlivé spotřebiče či skřínky daly snadno přemístit),
- > moderní sanační WTA omítky mnohem rychleji vysychají než ty klasické, proto nešetřete,
- > dopředu se seznáme s tím, kde se v domě nachází hlavní uzávěry vody a plynu pro případ havárie nebo rychlé evakuace, a informujte o tom rovněž ostatní členy domácnosti,
- > domluvte si předem případné pomocníky z rodiny, přátel a sousedů, kteří vám v případě nouze se stěhováním a skladováním pomohou (během evakuace už na to není čas),
- > dopředu si v rodině rozdělte úkoly (např. kdo zajistí dokumenty, kdo zajistí vypnutí vypínačů apod.) a obstarajte si pro podobné případy i krabice (které mohou ležet na půdě),
- > domluvte se s ostatními sousedy v obci, kdo v případě potřeby poskytne auto s přívěsem, prostory či pomoc se stěhováním.

Než začnete stěhovat koberce a vyklízet vybavení kuchyně:

- > myslíte nejdřív na zajištění důležitých dokumentů a cenností,
- > nachystejte si předem evakuační zavazadla, zajištěte zvířata a auto pro rychlou evakuaci,
- > při stěhování nábytku a zařízení do vyšších pater nebo mimo oblast ohrožení začněte nejdřív s nejcenějším kusy (stůl po babičce nekoupíte, kdežto obývací stěnu ano),
- > pokračujte dražším vybavením, které se snadno poškodí a nelze ho omýt (např. rodinné fotografie, obrazy, elektrospotřebiče – televize, satelitní přijímač, rádio, fotoaparát).

Kontakty na ty, kteří nabízejí dobrovolnou pomoc během mimořádné události Výpomoc při stěhování

Jméno/Firma	Kontakt	Poznámka	Lokalita (ulice)

Nabídka dopravních prostředků

Jméno/Firma	Kontakt	Poznámka

Nabídka skladování

Jméno/Firma	Kontakt	Poznámka

7. Kde se ubytovat během evakuace?

Vaše obec má ze zákona povinnost zajistit svým občanům nouzové bydlení a základní potřeby. Pro účely bydlení během evakuace bývají využívány školy nebo jiná zařízení, která nabízí možnost ubytování velkému počtu osob. Pamatujte však na to, že se jedná o základní humanitární pomoc v situaci nouze a že není v moci obce zajistit všem plný komfort a soukromí. Máte-li nadstandardní potřeby, dopředu si zajistěte ubytování pro případ nouze u své rodiny, přátel nebo jiném bezpečném místě.

Zástupce obecního úřadu vás bude informovat o místě, kde se máte při nařízení evakuace shromáždit, a zabezpečí také přepravu do místa dočasného ubytování. Sledujte proto aktuální informace.

Moje nabídky ubytování během evakuace

Evakuační středisko	Adresa	Poznámka

8. Než opustíte domácnost aneb Finální kontrola

Před opuštěním domácnosti proveďte tyto kroky (doporučení HZS ČR):

- > uhasťte otevřený oheň v topidlech,
- > vypněte elektrické spotřebiče, případně je přestěhujte na bezpečné místo, odpojte anténní svod,
- > uzavřete přívod plynu a vypněte přívod elektrického proudu,
- > ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt,
- > nezapomeňte dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem, adresou a telefonickým kontaktem na rodiče,
- > kočky a psy si vezměte s sebou v uzavřených schránkách včetně očkovacích průkazů,
- > exotická zvířata, která přežijí delší dobu, nechejte doma, zásobte je potravou zhruba na týden,
- > vezměte evakuační zavazadlo pro sebe i děti,
- > uzamkněte byt,
- > dbejte pokynů osob pověřených organizací evakuace,
- > v případě, že se evakuujete sami, oznamte tuto skutečnost i s dočasnou adresou a telefonním spojením na obecním úřadě (telefonní číslo: **416 782 227**).

A také:

- > uklid'te nebezpečné chemikálie,
- > upevněte volné předměty, aby neuplávaly,
- > přeparkujte auta do bezpečí,
- > odveďte hospodářská zvířata do bezpečí,
- > při menším očekávaném zaplavení (cca do 1 metru) můžete utěsnit dveře pytli s pískem (při vyšší hladině hrozí nebezpečí příliš velkého tlaku na zdi a mohlo by dojít ke zhroucení zdí),
- > pokud je to možné, utěsněte odpady a použijte klapky proti zpětnému vniknutí vody.

9. Jak se dopředu připravit na nebezpečí a evakuaci?

- Připravte si kontakty na příbuzné a známé, kteří žijí mimo zónu ohrožení a kteří vám pomohou s přepravou a poskytnou vám ubytování během evakuace a v prvních týdnech po ní. V evakuačních centrech není možné všem zajistit soukromí a komfort, jaký by potřebovali.
- Dopředu promyslete přepravu členů rodiny se sníženou mobilitou a vyžadujících zvláštní péči (např. invalidní vozíky, pomůcky a léky během pobytu mimo domov; kontakty na ty, kteří pomohou s přepravou nebo poskytnou informace a pomoc).
- Promyslete přepravu hospodářských a domácích zvířat do bezpečí (např. místa pro ustájení hospodářských zvířat; umístění domácích zvířat u příbuzných; klece, náhubky, valníky apod.).
- Naplánujte, kam a jak rychle vystěhujete nábytek a cenné vybavení z prostor ohrožených povodní (např. kontakty na sousedy, příbuzné a známé, kteří vám rychle pomůžou stěhovat a poskytnou skladovací prostory) – na stěhování do pater nebo jinam je vždy málo času.
- Během mimořádných událostí může dojít k výpadkům telefonního pokrytí a místního rozhlasu, záchranáři nemusí mít všechny informace o všech ohrožených lidech ve vašem sousedství. Varujte tedy sousedy, kteří varování neslyší (špatně slyší nebo u nich není signál), a dovoluje-li vám to vaše situace, aktivně pomáhejte i sousedům, kteří to bez pomoci nezvládnou (např. staří lidé, nemocní, lidé se sníženou mobilitou aj.).
- Mějte vždy připravená evakuační zavazadla pro všechny členy domácnosti, důležité dokumenty a prostředky pro nouzové přežití pro nepředvídané situace (např. co kdyby vás doma na pár dnů uvěznily přívaly sněhu anebo co kdybyste museli okamžitě opustit domov kvůli průmyslové havárii).
- Rozdělte si v domácnosti úkoly pro případ evakuace (např. kdo vypne hlavní vypínač a přívody vody, kdo se postará o složku s dokumenty aj.). Vysvětlete ostatním členům domácnosti, jak se chovat během mimořádné události (i malé děti potřebují jasné informace, co dělat a na koho se obrátit). Nikdy nevíte, kdy vás může postihnout nějaká havárie, a není vždy čas hledat např. uzávěr vody.

10. Dlouhodobý výpadek elektrického proudu

Kdy se jedná o závažný dlouhodobý výpadek elektrického proudu?

- postižena je velká část České republiky
- obnovení dodávek elektřiny může trvat hodiny až dny

Jak poznám, že je dlouhodobý výpadek elektřiny:

- lokální rádia nevysílají,
- nefunguje veřejné osvětlení, a to ani v okolních obcích,
- nefunguje veřejná hromadná doprava – vlaky, tramvaje, trolejbusy.

Co nebude během dlouhodobého výpadku proudu fungovat:

- elektrické přístroje, osvětlení, semaforey,
- bankomaty, platby kartou,
- čerpací stanice.

Co bude fungovat omezeně:

- dodávky pitné vody a tepla,
- signál mobilních operátorů a internet,
- zásobování potravinami, léčivy,
- centrální dodávka tepla.

Co dělat při dlouhodobém výpadku proudu:

- odpojte všechna elektrická zařízení od sítě,
- šetřete pitnou vodou,
- zkontrolujte zásoby potravin (při nedostatku požádejte o pomoc sousedy nebo se informujte na obecním úřadě), nejprve spotřebujte potraviny z ledniček a mrazáků,
- neotvírejte zbytečně dvířka lednice a mrazáku,
- v chladném počasí šetřete teplem (nevětrejte, utěsňte mezery pode dveřmi a u oken),
- raději používejte svítilny namísto svíček (hrozí nebezpečí požáru),
- neplývejte pohonnými hmotami, necestujte zbytečně.

Co dělat po obnově dodávek elektřiny:

- > může se jednat pouze o krátkodobou obnovu dodávky elektřiny, proto:
 - > nabijte si mobilní telefony a dobíjecí baterie do svítidel a rádia,
 - > načerpejte si zásoby pitné vody,
 - > nezapínejte energeticky náročné spotřebiče.
- > po plném obnovení dodávek elektrického proudu:
 - > pouštějte elektrické spotřebiče postupně, překontrolujte jejich nastavení,
 - > uveďte o obnově dodávek elektřiny i vaše sousedy,
 - > zkontrolujte potraviny v ledničce a mrazáku a pokud se zkazily, tak je vyhod'te.

11. Extrémní klimatické jevy

Mezi extrémní klimatické jevy patří: **bouřky, vichřice, tornáda, sněhové kalami, příválové deště či krupobití**. Ať už je konkrétní extrémní klimatický jev jakýkoli, doporučujeme:

Před příchodem podobného jevu:

- > zkontrolujte uzavření všech oken a dveří,
- > schovejte nebo upevněte volně položené předměty v okolí domu (na dvorku, zahradě),
- > odveďte zvířata do bezpečí,
- > zabezpečte svůj automobil.

Během trvání podobného jevu zůstaňte doma a nevycházejte, pokud to není nezbytně nutné!

Pokyny pro konkrétní situace

BOUŘKA

- > odpojte elektrické spotřebiče ze sítě (kromě ledničky a mrazničky), odpojte anténní svod,
- > mějte po ruce svíčky a zápalky pro případ výpadku proudu.

VICHŘICE, TORNÁDO

- > zavřete okna,
- > nepřibližujte se k oknům,
- > nebuďte hned pod střechou domu (v podkroví) – najděte si bezpečnou místnost v nižších podlažích nebo středu budovy.

SNĚHOVÁ KALAMITA

- > připravte se na dlouhodobý výpadek elektrického proudu,
- > kontrolujte výšku pokrývky sněhu na střeše – pokud je vyšší než 50 cm, tak ji odstraňte, zejména pokud máte plochou střechu.

KRUPOBITÍ

- > střešní okna ochraňte např. dekou či kusy oblečení,
- > dejte na automobil plachtu nebo přikrývku.

PŘÍVALOVÝ DĚŠŤ

- > bezpečně uzavřete všechny dveře a okna,
- > dbejte na bezpečí domácích zvířat.

Po skončení extrémního klimatického jevu:

- > zkontrolujte stav vašeho majetku,
- > ověřte si, zda se sousedům nic nestalo,
- > pomozte zasaženým ve vašem okolí,
- > zdokumentujte veškeré škody na majetku pro uplatnění náhrady škody na pojišťovně.

12. Prostor pro Vaše poznámky

Na vzniku této příručky se podíleli:

T E R E Z Í N

M Ě S T O T E R E Z Í N

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Diakonie
Katastrophenhilfe

**ODOLNÁ
OBEC**

*www.odolnaobec.cz
odolnaobec@diakonie.cz*